

MALA ŠKOLA DOBROTE

Margot Silk Forest

mala škola
dobrotę

kratka knjiga o važnosti ljubavi
i beznačajnosti svega ostalog

Prevela sa engleskog
Nevena Vasković

Mono i Manjana

2007.

Naslov originala
Margot Silk Forrest - A Short Course In Kindness
Copyright © 2003 by Margot Silk Forrest

Izdavač
Mono i Manjana

Za izdavača
Miroslav Josipović
Nenad Atanasković

Urednik
Tatjana Bižić

Prevod
Nevena Vasković

Lektura
Marijana Mahač

Tehnički urednik
Nenad Đuričić

Štampa
Elvod-print, Lazarevac

Tiraž
1.500
ISBN 978-86-7804-091-7

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

159.923.5:111.84
17.021.1:159.9

FOREST, Margot Silk

Mala škola dobrote : kratka knjiga o važnosti ljubavi i beznačajnosti svega ostalog / Margot Silk Forest ; prevela sa engleskog Nevena Vasković. - Beograd : Mono i Manjana, 2007 (Lazarevac : Elvod-print). - 126 str. ; 21 cm

Prevod dela: A Short Course in Kindness / Margot Silk Forrest. - Tiraž 1.500. - Str. 11-13: Predgovor / Ketrin Rajan Hajd. - Napomene i bibliografske reference uz tekst.

ISBN 978-86-7804-091-7
a) Dobro - Psihološki aspekt
COBISS.SR-ID 138660108

Mom bratu Gilu,
čoveku velikog srca i bogatog duha
1947–1986

Ne sretoh odveć podesnog ljubavi izaslanika.

- Vilijam Šekspir

Sadržaj

Pođimo od početka: Neka tumačenja	9
Predgovor Ketrin Rajan Hajd	11
Uvod	15
Poglavlje 1 Dobrota je zarazna	19
Poglavlje 2 Svi smo mi deo Jednog	25
Poglavlje 3 Šta dobrota jeste – a šta nije	31
Poglavlje 4 Neprijatelji dobrote	41
Poglavlje 5 Sve počinje empatijom	53
Poglavlje 6 Ko sam ja u stvari?	61

Poglavlje 7	Gde hrabrost preuzima ulogu	69
Poglavlje 8	Delamo, dakle postojimo	77
Poglavlje 9	Povezanost između dobrote i moći	85
Poglavlje 10	Ne zaboravite da budete dobri prema sebi	91
Poglavlje 11	Bogom dan kormilar	99
Poglavlje 12	Kako postati dobar	105
Poglavlje 13	Menjanje sveta	117
	Na redu su vaše priče	123
	Izjave zahvalnosti	124

Pođimo od početka: Neĝa tumaĉenja

Škola

Obuĉavanje ili usavršavanje u nekoj oblasti znanja ili veštini.

Dobrota

Samilost, velikodušnost, srdaĉnost, spremnost da se pruži pomoć, predusretljivost, ĉoveĉnost, obzirnost, strpljivost, nežnost, paŹljivost, trpeljivost, razumevanje.

Knjiga

Skup neĉijih ideja, mišljenja i priĉa koji se sagledavaju i procenjuju u odnosu na sopstveno iskustvo. Korisne ideje se usvajaju, dok se druge odbacuju. Ne držati je za jevanđelje ĉak i kada se ĉita naglas pred mikrofonom. (Biti posebno oprezan s ljudima koji drŹe mikrofon – moŹe nam se desiti da poverujemo u ono Źto priĉaju.)

- Autor

Predgovor

Ketrin Rajan Hajd,
autorka knjige *Proslediti dalje*

Sama činjenica da ste odabrali ovu divnu knjigu deluje ohrabrujuće. Raduje me vaša radoznalost da otkrijete šta ona nudi. Mnogo toga. Kao i vi, sigurna sam. Na kraju krajeva, knjiga u vama ne može probuditi nešto što već ne posedujete. Vi u sebi nosite čitavu riznicu darova, a zadatak je dobre knjige kakva je ova da vam pomogne da ih osvestite.

Od objavljivanja knjige *Proslediti dalje* na stotine ljudi mi je, svako na svoj neponovljiv način, reklo da knjiga ili film uspevaju da izraze ono što oni čitavog života samo pokušavaju. Od mnogih čujem da je spontano iskazivanje dobrote u njihovoj porodici normalna pojava, pitanje tradicije koja, povezujući generacije, živi dosta dugo. Mislim da se upravo u tome krije tajna koja je proslavila knjigu *Proslediti dalje*. Ona u čitaocu budi ono što se u njemu oduvek nalazi. Dobroti se ne moramo učiti, ona je deo naše prirode. Mi treba samo da se odučimo od obrazaca koji su, pre svega, uticali na to da tu svoju prirodnu potrebu zanemarimo.

Čvrsto verujem da se svi rađamo kao optimisti i čovekoljupci. Nekad sam mislila da takva naša priroda u određenom životnom dobu prosto zrači iz nas, da bi potom nestala u mukotrpnom procesu sazrevanja. Više ne mislim tako jer poslednjih godina primećujem da se ona kod mnogih ljudi iznova budi. Dok odrastamo, odlučujemo šta ćemo drugima pokazati, a šta sakriti. Ako nam se učini da je suviše opasno da sebe otkrivamo, povlačićemo se u one kutke svog bića gde nas drugi ne mogu povrediti.

Zbog sve veće potrebe za dobrotom ljudi počinju da je ispoljavaju s više lakoće i sigurnosti. Samim tim postaju spremniji da otkrivaju i jačaju „unutrašnje bogatstvo“. Svaki društveni pokret mnogim ljudima obezbedi sigurnost. Nije moguće iskazati koliko bi svet postao bolji kada bi značajan preokret u pogledu srdačnosti obezbedio sigurnu osnovu za dalju promenu.

Mnogi ljudi mi se žale da ne znaju kako da dostignu dobrotu. Jednostavno ne znaju u čemu se ona ogleda. Meni je to prosto neshvatljivo. Ja na svakom koraku srećem priliku za nju. Govorim im da rešenje nije u tome da sede kod kuće skrštenih ruku i maštaju o dobrim delima, već treba da zakorače u život sa više sluha za tuđe potrebe. Kad osetite da drugome možete izaći u susret, znaćete da prepoznate ono dobro u sebi.

Imam teoriju o tome kako i zašto smo naučeni da žmurimo pred potrebama i patnjom ljudi oko nas. Razlog uopšte ne leži u našoj sebičnosti ili bezosećajnosti.

Podimo od beskućništva, najizrazitijeg primera ljudske patnje. Mnogi od nas će kada vide beskućnika kako leži na ulici okrenuti glavu na drugu stranu. Čula sam da se lju-

di služe ovim primerom da bi pokazali koliko smo postali hladni. Međutim, meni on pokazuje upravo suprotno. Smatram da smo veoma osetljivi prema drugima. Zapravo nas instinktivno zaboli kad vidimo ljudsko biće u ovakvom ponižavajućem stanju, ali se osećamo nemoćno da bilo šta promenimo. Šta mi kao pojedinci možemo pred tolikim beskućnicima? Možemo se boriti protiv toga čitavog života a da ne postignemo skoro ništa. Takvo saznanje nas obeshrabruje i na kraju ne učinimo ništa.

Onda dolazimo na ideju da promeniti svet znači ne dozvoliti da išta ostane nepromenjeno, dok se od nas jedino očekuje da opštem dobru doprinesemo sopstvenim dobrim primerima. Kada smo srdačni, podstičemo i druge da se tako ponašaju. Svet tako počinje lagano da se menja. Kada se stvari jednom postave kako treba, može se postići i te kako mnogo.

Ako niste sigurni da li je sve to zaista moguće, zastanite za trenutak i zapitajte se šta zapravo podrazumevate pod rečju „moguće“. Ako stanje pođe nabolje, da li je onda moguće? Zar mislite da se svet neće promeniti ako u njega unesete malo dobrote?

U ovoj originalnoj i ozbiljnoj knjižici pronaći ćete sve ideje i inspiraciju koji su vam potrebni. Oslobodićete se osećanja da ne znate kako da postanete srdačni i dobri ili kako da pozitivno utičete na svet. Da, ova knjiga može sve to. Reči koje međusobno razmenjujemo su toliko moćne.

Moć da menjate svet leži upravo u rečima koje upućujete drugima. Važno je samo da ih pravilno upotrebite.

Uvod

*Kud krenuti jedva tek znam,
ali je ljubav uvek sigurno pribežište.*

- Emily Dickinson, Pismo Fani i Luiz Norkros

Koliko je dobrota važna najbolje vidimo kada je nema. Izgleda da bezobzirnost – ili bezosećajnost kojoj je dobrota ustupila mesto – ispunjava sve pore našeg života. Svi smo u životu imali priliku da osetimo njeno hladno sečivo: na primer, neko će u prodavnici progurati kolica ispred naših da bi pre stigao na red, vozač za vozačem će nas obilaziti ne-tremice nas gledajući ili će namerno ubrzati kada želimo da se uključimo u susednu traku, dok će nas devojka na šalteru za reklamacije prekinuti usred rečenice dok pokušavamo da joj objasnimo kako nam je sina udarila struja iz lampe kada je – „Šta good“, reći će sebi u bradu, a potom se okrenuti monitoru i otkucati nešto što će nas maknuti s njenog vidika.

Reći ćete da je ovakvo ponašanje posledica pritisaka pod kojima živimo. Previše posla, premalo vremena da se on obavi, premalo novca, premalo zadovoljstva. A šta ćemo s čovekom iz ševroleta srednje klase koji jednog jutra prolazi